VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

U 6/2024 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan unionin sekä Sveitsin valaliiton, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Andorran ruhtinaskunnan, Monacon ruhtinaskunnan ja San Marinon tasavallan välillä tehtyjen finanssitilitietojen automaattista vaihtoa koskevien viiden sopimuksen muuttamisesta kansainvälisten verosääntöjen noudattamisen parantamiseksi

ANTTI KURIKKA, ERITYISASIANTUNTIJA
ASIANTUNTIJAKUULEMINEN VEROJAOSTOSSA
5.3.2024

1. Taustaa

Finanssitilitietojen automaattinen tietojenvaihto EU-jäsenvaltioiden ja Andorran, Liechtensteinin, Monacon, San Marinon ja Sveitsin välillä

- EU teki vuosina 2015 ja 2016 finanssitilitietojen automaattista vaihtoa koskevat sopimukset näiden viiden valtion kanssa
  - Kyseiset sopimukset muodostavat oikeusperustan finanssitilitietojen vastavuoroiselle automaattiselle vaihdolle 27 EU-jäsenvaltion ja kunkin viiden valtion välillä
- Tietojenvaihto on OECD:n laatiman CRS-tietojenvaihtostandardin mukaista
- Suomi (Verohallinto) vaihtaa CRS-standardin mukaisia tietoja yli 80 valtion kanssa
  - EU-jäsenvaltioiden kanssa niin sanotun virka-apudirektiivin nojalla
  - EU:n ulkopuolisten valtioiden kanssa pääosin OECD:n monenkeskisen toimivaltaisten viranomaisten välisen sopimuksen nojalla

CRS-standardin päivitys

- OECD hyväksyi vuonna 2022 CRS-standardiin päivityksiä
  - Soveltamisalaan tehtiin laajennuksia
  - Menettelyjä selkiytettiin ja yhdenmukaistettiin
  - Muutokset on suunniteltu pantavaksi täytäntöön vuoden 2026 alussa

  → Jotta tietojenvaihto EU-jäsenvaltioiden ja edellä mainitun viiden valtion välillä vastaisi jatkossakin ajantasaista CRS-standardia, on sopimuksia EU:n ja viiden valtion välillä muutettava.

2. Komission neuvotteluvaltuudet, sopimusmuutosneuvottelut ja vaikutukset Suomessa

Komission valtuuttaminen käymään sopimusmuutosneuvottelut

- Komissio antoi 17.1.2024 suosituksen neuvoston päätökseksi
- Neuvoston päätöksessä komissio valtuutettaisiin käymään EU:n puolesta neuvottelut edellä mainitun viiden valtion kanssa tehtyjen tietojenvaihtosopimusten muuttamisesta vastaamaan päivitettyä CRS-standardia

Sopimusmuutosneuvottelujen sisältö

- Saatuaan neuvostolta neuvotteluvaltuudet komissio neuvottelisi sopimuksiin muutokset, jotka tehtiin CRS-standardiin vuonna 2022
- Komissio lisäksi varmistaisi neuvotteluissa, että tehtävillä muutoksilla sisällytetään sopimuksiin ajantasaiset henkilötietojen vaihtoa ja käyttöä koskevat määräykset (mukaan lukien käyttötarkoituksen rajoittaminen, tietoturva ja tietojen säilyttäminen)
- Komission neuvotteluvaltuudet rajoittuvat käytännössä sopimusten tekemiseen yhdenmukaisiksi CRS-standardin ja sitä koskevien kommentaarien kanssa

Vaikutukset Suomen lainsäädäntöön

- Muutokset sopimuksiin edellyttäisivät todennäköisesti vähäisiä lakimuutoksia verolainsäädäntöön
- Lakimuutoksilla ilmoitusvelvollisiin suomalaisiin finanssilaitoksiin ja Verohallintoon kohdistuvat velvoitteet ulotettaisiin kattamaan myös näihin viiteen sopimukseen tehtävät muutokset

Sopimusmuutosten kansalliset hyödyt

- Suomi tulisi saamaan myös näistä viidestä valtiosta finanssitilitietoja nykyistä laajemmin
  - Tämä lisäisi omalta osaltaan mahdollisuuksia veropetosten, verovilpin ja veronkierron havaitsemiseksi